

Kilde: Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur

Forslag til bekendtgørelse om landsplandirektiv for tilladelse til opstilling af mobilmaster

Januar 2023

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

Forord

Det fremgår af Aftale mellem den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om: Opfølgning på evaluering af planloven m.v. af 15. juni 2022, at ministeren med ansvar for planloven, der den 15. december 2022 blev overført til kirkeministeriet, udsteder et landsplandirektiv (en bekendtgørelse), ”der med retsvirkning som kommuneplan fastsætter retningslinjer for opstilling af mobilmaster til opfyldelse af dækningskrav i områder med dækningskrav. Retningslinjerne vil kunne fastsætte, at opstilling af mobilmasterne skal prioriteres under hensyn til den overordnede samfundsinteresse i at sikre dækning”.

Forslag til bekendtgørelse om landsplandirektiv for tilladelse til opstilling af mobilmaster

I medfør af § 3, stk. 1 og 2, i lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020, fastsættes:

Formål og retsvirkning

§ 1. Bekendtgørelsen regulerer kommunalbestyrelsens mulighed for at meddele tilladelser efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning til opstilling af mobilmaster med tilhørende anlæg for at sikre mobildækning i de dækningskravsområder, der er angivet i bilag 1, under hensyn til såvel den overordnede samfundsmæssige interesse i at sikre mobildækning i hele landet som landskabs-, natur-, kultur-, miljø- og nabointeresser. Ved en mobilmast med tilhørende anlæg forstås en mobilmast med tilhørende tekniskabe eller teknikhuse og øvrige faciliteter.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 2 tillægges retsvirkning som kommuneplan.

Tilladelser til placering af mobilmaster

§ 2. Kommunalbestyrelsen kan under hensyn til den overordnede samfundsmæssige interesse i at sikre mobildækning i hele landet meddele tilladelse efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning til opstilling af en mobilmast med tilhørende anlæg i eller omkring et dækningskravsområde, jf. bilag 1, medmindre væsentlige hensyn til landskabs-, natur-, kultur-, miljø- eller nabointeresser eller hensynet til Forsvarets interesser og aktiviteter taler afgørende imod.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning, jf. stk. 1, til en placering af en mobilmast med tilhørende anlæg uden tilknytning til eksisterende bebyggelse, hvis hensynet til at sikre mobildækning ikke kan opfyldes ved en placering på eksisterende anlæg eller i tilknytning til eksisterende bebyggelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter vilkår i en tilladelse efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning, jf. stk. 1, hvorefter tekniskabe eller teknikhuse og øvrige faciliteter skal etableres sammenhængende og tilpasses omgivelserne.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte vilkår i en tilladelse efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning, jf. stk. 1, om etablering af afskærmende beplantning omkring en mobilmast med tilhørende anlæg.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen fastsætter vilkår i en tilladelse efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning, jf. stk. 1, hvorefter mobilmasten med tilhørende anlæg skal fjernes senest et år efter endt brug til det tilladte formål.

Ikrafttræden

§ 3. Bekendtgørelsen træder i kraft den xx.xx 2023.

Bilag 1

Bilag 1. Dækningskravsområder omfattet af 700 MHz- og 900 MHz- samt 2100 MHz-frekvenstilladelser udstedt af Energistyrelsen (nu Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur) på baggrund af frekvensauktioner gennemført i henholdsvis 2019 og 2021.

Bemærkninger

Ad § 1, stk. 1)

Reglerne i bekendtgørelsen finder anvendelse i forhold til de dækningskravsområder, der er omfattet af 700 MHz- og 900 MHz-tilladelserne fra 2019 og 2100 MHz-tilladelserne fra 2021, jf. bekendtgørelsens bilag 1. Mobiloperatørerne har ifølge disse frekvenstilladelser pligt til at skabe forbedret mobildækning i en række mindre områder. Det forventes, at mobiloperatørerne er nødt til at etablere nye antennepositioner for at opfylde dækningskravene.

Mobilmaster, der skal sikre mobildækning i dækningskravsområder omfattet af 700 MHz- og 900 MHz- samt 2100 MHz-frekvenstilladelser, jf. bilag 1, bør have en højde, der sikrer, at flere mobiloperatører kan benytte masterne. Kommunalbestyrelsen bør dog ikke meddele tilladelse efter planlovens § 35, stk. 1 (landzonetilladelse), jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, til opstilling af en mobilmast, der overstiger 48 m i højden. Der vil oftest være tale om gittermaster.

En mobilmast optager et areal på op til ca. 10 x 10 m, hvor både masten og det tilhørende anlæg (tekniskabe eller teknikhuse og øvrige faciliteter) skal kunne placeres. Størrelsen på eventuelle tekniskabe eller teknikhuse varierer, men kan være op til ca. 10 m² og med en maksimal højde på 2,5 m. Antallet af og størrelsen på tekniskabe eller teknikhuse afhænger af, om der er et eller flere mobilselskaber, der benytter mobilmasten. Det kan endvidere være nødvendigt at føre forskellige kabler frem til mobilmasten, såfremt mobilmasten placeres uden for eksisterende strøm- og kabelføring. Endelig kan det være nødvendigt at etablere en adgangsvej, hvis mobilmasten placeres uden for eksisterende infrastruktur.

Betegnelsen "øvrige faciliteter" svarer til betegnelsen "tilhørende faciliteter" i § 42, stk. 1, nr. 7, og § 58, stk. 1, i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. lovbekendtgørelse nr. 955 af 17. juni 2022. Hermed menes f.eks. bygninger, adgangsveje, kabler, ledninger, støttekonstruktioner, antenner, skabe m.v. Det vil sige elementer, som er associerede med et elektronisk kommunikationsnet.

Ad § 1, stk. 2)

Landsplandirektivet, der udstedes som en bekendtgørelse, tillægges retsvirkning som kommuneplan. Dette indebærer bl.a., at kommunalbestyrelsen skal virke for bekendtgørelsens gennemførelse, jf. herved planlovens § 12, stk. 1.

Ad § 2, stk. 1)

En landzonetilladelse, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, til opstilling af en mobilmast med tilhørende anlæg skal bero på en konkret vurdering, hvorved den overordnede samfundsmæssige interesse i at sikre mobildækning i hele landet afvejes i forhold til forskellige beskyttelseshensyn m.v. Det forudsættes, jf. den politiske aftale af 15. juni 2022, at kommunalbestyrelsen ved behandlingen af en ansøgning om landzonetilladelse til opstilling af en mobilmast med tilhørende anlæg i eller omkring et dækningskravsområde tillægger hensynet til den overordnede samfundsmæssige interesse i at sikre mobildækning i hele landet særlig vægt. Dette udelukker dog ikke, at kommunalbestyrelsen under henvisning til andre beskyttelseshensyn m.v. vil kunne afslå en ansøgning om landzonetilladelse til en konkret placering af en mobilmast med tilhørende anlæg.

Hvad angår kommunale udpegninger og retningslinjer vedrørende landskabsværdier, geologi, kulturmiljø, lavbundsarealer og naturbeskyttelse, forudsætter en landzonetilladelse til opstilling af en mobilmast med tilhørende anlæg, at alternative placeringer er undersøgt, og at der ikke i området er andre lokaliseringer, der kan anvendes til at opnå den mobildækning, som mobiloperatørerne har pligt til at skabe. Dette vil bero på en konkret vurdering i hver enkelt sag. Heller ikke i den forbindelse er det udelukket, at kommunalbestyrelsen under henvisning til sådanne andre hensyn vil kunne afslå en ansøgning om landzonetilladelse til en konkret placering af en mobilmast med tilhørende anlæg.

Reglerne i bekendtgørelsen vedrører alene kommunalbestyrelsens adgang til at meddele landzonetilladelser til opstilling af mobilmaster med tilhørende anlæg. Anden lovgivning, der kan være relevant i forbindelse med sådanne projekter, gælder således uændret og vil fortsat efter omstændighederne kunne være til hinder for realiseringen af det enkelte projekt. Dette kan f.eks. være

regler i naturbeskyttelseslovgivningen om bl.a. Natura 2000-områder, § 3-beskyttede arealer, fredede områder og strand-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinjerne.

Ad § 2, stk. 2)

En mobilmast med tilhørende anlæg skal som udgangspunkt placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Kommunalbestyrelsen kan dog meddele landzonetilladelse til en placering, der ikke er i tilknytning til eksisterende bebyggelse, hvis hensynet til at sikre mobildækning ikke kan opfyldes ved en placering på eksisterende anlæg eller i tilknytning til eksisterende bebyggelse, herunder hvis mobiloperatøren ikke har mulighed for at indgå aftale med en lodsejer om en placering på eksisterende anlæg eller i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Også i denne situation forudsættes i relevant omfang inddragelse af øvrige beskyttelseshensyn m.v. og undersøgelse af alternative placeringer, jf. bemærkningerne til § 2, stk. 1.

Ad § 2, stk. 3)

Med henblik på begrænsning af den landskabelige og visuelle påvirkning, skal kommunalbestyrelsen i en landzonetilladelse, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, til opstilling af en mobilmast med tilhørende anlæg fastsætte vilkår, hvorefter teknikskabe eller teknikhuse og øvrige faciliteter skal etableres sammenhængende og tilpasses omgivelserne. Dette krav vil navnlig, men ikke kun, have betydning i tilfælde, hvor der opstilles flere teknikskabe eller teknikhuse og øvrige faciliteter.

Ad § 2, stk. 4)

I forbindelse med en landzonetilladelse, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, til opstilling af en mobilmast med tilhørende anlæg kan kommunalbestyrelsen overveje, om der skal stilles vilkår om afskærmende beplantning omkring mobilmasten med tilhørende anlæg af hensyn til den landskabelige påvirkning og eventuelle visuelle gener forbundet med det pågældende anlæg.

Ad § 2, stk. 5)

Mobilmaster kan have en begrænset levetid, og der kan med tiden findes andre løsninger for mobildækning i det åbne land. Derfor skal der i en landzonetilladelse, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, stilles vilkår om nedtagning af mobilmasten med tilhørende anlæg, når det tilladte ikke længere er i brug.

Ad § 3)

Det fremgår af den politiske aftale af 15. juni 2022, at der fastsættes særlige regler (i planloven) for opstilling af mobilmaster i landzonen med henblik på at lempe praksis om, at mobilmaster så vidt muligt skal placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. I forbindelse med den pågældende ændring af planloven vil det blive overvejet, om reglerne i nærværende bekendtgørelse kan ophæves under henvisning til, at de ikke længere er aktuelle.